



شهروندی و هویت های قومی، ملی و فراملی

جلسه پنجم



پیش آزمون: با توجه بحث جلسه پیش درباره نظامهای سیاسی

- کدام یک از نظامهای زیر مدعی کاهش تنش و همگرایی میان هویت های گوناگون ملی، قومی، و منطقه ای هستند؟
 - آ. نظامهای تمرکز گرا
 - ب. نظامهای فدرال
 - ج. نظامهای فدرال متناظر
 - د. نظامهای فدرال غیر متناظر
- کدام یک از موارد زیر از نظر هواخواهان نظامهای تمرکزگرا مهمترین نکته ی تمایز و برتری این نظامها به نظامهای غیر متمرکز است؟
 - آ. حکومت کارآمد
 - ب. بالاترین میزانهمبستگی ملی
 - ج. استقلال داخلی و خارجی
 - د. عدم وابستگی به ابرقدرتها
- مهمترین نهاد داوری برای حل اختلاف میان سطوح گوناگون کشورداری در نظامهای فدرال کدام است؟
 - آ. دیوانعالی کشور یا دیوان قانون اساسی
 - ب. نیازی به نهاد نیست دولت مرکزی نسبت به نهادهای دیگر برتر است
 - ج. مجلس سنا
 - د. کنگره ی ملی حل اختلاف میان رهبران دولتهای منطقه ای/ایالتی و رهبران فدرال

سرفصل ها

- مفهوم پردازی هویت در چارچوب مفهوم قومیت
- منابع هویت
- کارکردهای گوناگون هویت قومی
- تاثیر هویت گرایی یا قومیت گرایی بر کشورداری
- تجربه ی اسپانیا: از مشروطه ی پادشاهی نخبه محور به دیکتاتوری، جمهوری و فاشیسم
- تجربه اسپانیا: گذار از فاشیسم به مشروطه ی پادشاهی نیمه متمرکز

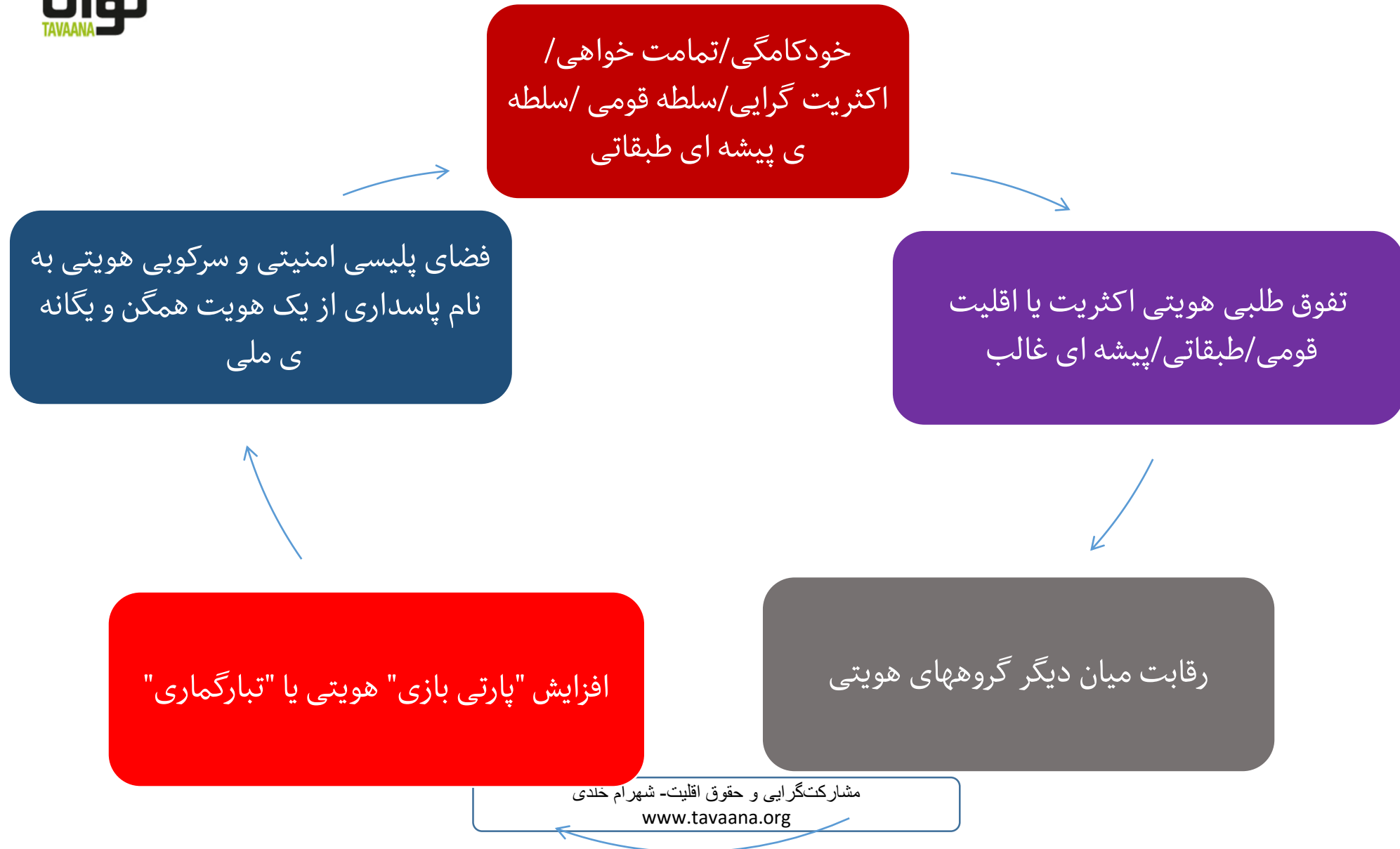
قومیت

- مفهوم پردازی: ویژگی های اندامی، فرهنگی، زبانی، آیینی/دینی که به گروه ویژه ای از انسانها نسبت داده شده و ایشان به مناسبت آن ویژگیها از گروههای دیگر شناخته می شوند.
- دونالد هورویتز: هر هویت گروهی (اندامی، فرهنگی، زبانی، آیینی/دینی) می تواند نوعی هویت قومی خوانده شود.
- قومیت برای بیش از صد سال قومیت مفهومی عمدتاً نژادی بود
- مفهومی بسیار متکثر است.
- هیچ قومیتی یک پارچه نیست.
- هیچ نژادی مطلقاً همگن نیست.
- هیچ ایدئولوژی قومیت یا نژادی، حتی در افراطی ترین اشکال آن در دهه های بیست و سی سده ی بیستم، نتوانست به یک سمبل خالص و مطلقاً کامل زنده برای قومیت ایدآل خود دست پیدا کند.



قومیت

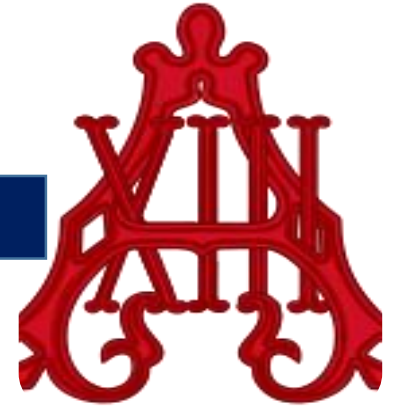
- کارکردهای تاریخی هویت قومی چه بودند؟
- کارکردهای مثبت تاریخی
- کارکردهای منفی تاریخی
- کارکردهای امروزی
- آیا هویت قومی موجب نیرومندی یا ناتوانی شهروندی می شود؟
- برابر قومیت در فرهنگ اسلامی چیست؟ آیا این چنین مفهومی یکپارچه گر است؟ یا تکثردوست و گوناگونی خواه؟





تجربه اسپانیا

مشارکت‌گرایی و حقوق اقلیت- شهرام خلدی
www.tavaana.org



دیکتاتور نظامی ژنرال ریورا اصلاحات سیاسی را آغاز: اعطای حق رای به زنان و قانون اساسی جدید به امید بردن رای اکثریت مردم

نارضایتی در ارتش ترفیع وفاداران نه شایستگان

نارضایتی در میان دانشجویان و کارگران

نارضایتی در میان اقلیتهای کاتالان زبان و باسک زبان به خاطر تلاش دولت نظامی برای

دیکتاتوری نظامی در اسپانیا در دوران آلفونس سیزهم در پی شکست از شورشیان مراکش - ۱۹۲۳
۱۹۲۹

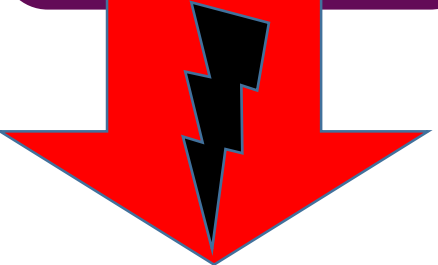
برنامه ی صنعتی سازی و بازسازی خدمات زیربنایی

- ظهور هویت ملی گرای برتری طلب کاتولیک اسپانیایی در دوران دیکتاتوری نظامی و تنش آن با جنبش کارگری و جمهوری خواه چپ گرا اقلیت کاتالان در بارسلون
- پادشاه در پی عدم مشروعیت فزاینده ژنرال ریورا در میان ارتش و افسار گوناگون از حمایت از ژنرال دست برمیدارد.

- قیام کاتالان و انتخابات محلی ۱۹۳۱ و تبعید پادشاه و اعلام جمهوری: به آتش کشیده شدن تمامی مظاهر پادشاهی کاتولیک از جمله کلیساها و اعطای خودگردانی به منطقه های کاتالونیا (پایتخت بارسلون) و باسک (۱۹۳۶-۱۹۳۲): دو دستگی شدید مردم میان ملی گرایان فاشیست و چپ گرایان خودگردانی خواه

- قیام پادگان مراکش به رهبری فرانکو ۱۹۳۶

- مداخله آلمان هیتلری و ایتالیای فاشیست به طرفداری از نظامیان فاشیست و پیروزی فاشیستها در ۱۹۳۹: دیکتاتوری



اسپانیا از مشروطه ی ملی گرا به دیکتاتوری، از دیکتاتوری به جمهوری و از جمهوری به فاشیسم

- با توجه به تاریخچه ی مورد بحث در مورد اسپانیا لطفا به بحث درباره ی پرسشهای زیر پردازید:
- از دیدگاه شهروندی مدنی و مشارکت گرایی، ملی گرایی اسپانیایی در دوران دیکتاتوری پیش از جمهوری و در دوران فاشیسم چه نوع ملی گرایی بود؟
- قیام های ملی گرایان در کاتالونیا و باسک چه نوع ملی گرایی بود و با ملی گرایی اکثریت اسپانیایی چه تفاوتی داشت؟
- اگر در اسپانیای مشروطه به اقلیتهای قومی جغرافیایی حق خودگرانی داده می شد، آیا پادشاهی اسپانیا دچار چنان دیکتاتوری نظامی ای می شد که با انقلاب جمهوری خواهی سرنگون شود و آن انقلاب جمهوری خواهی نیز با یک شورش نظامی فاشیستی و جنگ خونین داخلی سرنگون گردد؟



اسپانیا: تجربه گذار

مشارکت‌گرایی و حقوق اقلیت- شهرام خلدی
www.tavaana.org



اسپانیا: گذار از فاشیسم به مشروطه ی پادشاهی ۱

۱۹۶۹: دیکتاتور فاشیست، ژنرال فرانکو، رسماً شاهزاده خوان کارلوس (نوه ی پادشاه مخلوع آلفونس هژدهم) را که در آموزش و پرورش او شخصاً فعال بود به جانشینی خود اعلام می کند.

۱۹۷۵: مرگ فرانکو و پادشاهی خوان کارلوس: پادشاه، آگاه از اینکه اکثریت پارلمان دست نشانده ی دیکتاتور سابق است، گفتگوهای محرمانه (بدون اطلاع رهبران فاشیست و نظامیان) با رهبران اپوزیسیون را برای اصلاحات سیاسی و گذار به مردمسالاری آغاز می کند.

۱۹۷۶: عزل نخست وزیر فرانکو به فرمان پادشاه به خاطر خودداری از پیشبرد اصلاحات دموکراتیک. پادشاه رهبر ملیون لیبرال، سوارز، را به نخست وزیری می نشانند.

۱۹۷۶: اعلام رسمی پشتیبانی سلطنت از انتقال دموکراتیک قدرت در نتیجه ی ملاقات رسمی و علنی با رهبران سوسیالیست با پادشاه در کاخ پادشاهی رئال در مادرید



اسپانیا: گذار از فاشیسم به مشروطه ی پادشاهی ۲

۱۹۷۶: فرمان پادشاه دایر بر به رفراندوم گذاردن قانون اصلاحات سیاسی برای انحلال پارلمان دوران فرانکو و برگزاری انتخابات جدید.

دسامبر ۱۹۷۶: ۷۷٪ مردم اسپانیا به اصلاحات رای مثبت دادند.

۱۹۷۷: انتخابات عمومی با پیروزی ملی گرایان لیبرال در سطح ملی و تایید عمومی نخست وزیری سوارز و پیروزی ملی گرایان کاتالونیا و ملی گرایان باسک مقدمه ی طرح قانون اساسی تمرکزگرا ولی خودگردان محور (برای کاتالونیا و باسک) پی ریخته می شود (مصوب ۱۹۷۸)

۱۹۸۱: شکست کودتای نظامی توسط اقلیتی از نظامیان فاشیست در پی ایستادگی پادشاه و فرمان موکد او به عنوان فرمانده کل قوا در بازداشت و پیگرد توطئه گران

نظام تمرکز گرای نیمه متمرکز: اسپانیا



نهادها و دایره صلاحیت حوزه سیاسی	مقامات قانونگذاری	مقامات اجرایی	مقامات قضایی	اختیارات در حوزه های گوناگون
اتحادیه اروپا	پارلمان اروپا	کمیسیون اردولت وپا	دیوان عدالت اروپا و دیوان حقوق بشر اروپا	سیاست های پولی و بانکی و کشاورزی و بازرگانی
دولت مرکزی رییس کشور: پادشاه	پادشاه و مجلس نمایندگان و سنا	پادشاه و دولت (وزیران و دبیران کابینه)	دادگاه قانون اساسی دیوانعالی کشور	سیاستهای مالییه و قوانین مدنی و کیفری بهداشت عمومی و رفاه ملی و منافع و امنیت ملی کشور و نیروهای مسلح امداد در بلایایی طبیعی
ناحیه ها و شهرهای کاملا خودگردان	پارلمانهای ناحیه های خودگردان کاتالان و باسک و گالیسیا و آندلس	دولت های نواحی کاتالان و باسک و گالیسیا و آندلس	دادگاه عالی کیفری کشور دادگاه عالی حقوقی کشور دادگاه عالی کیفری ناحیه خودگردان دادگاه عالی حقوقی ناحیه خودگردان	آموزش، جهانگردی، رفاه عمومی، زبان و فرهنگ اقتصاد و کارآفرینی و پلیس، مسکن، نیرو، آب، محیط زیست و ترابری
استانها	مجلس/شورای استانی	فرماندار (منتصب دولت منطقه ای و ناحیه ای) و شورای وزیران فرمانداری	دادگاههای کیفری دادگاههای کیفری دادگاههای حقوقی	خدمات عمومی، امور زیر بنایی اجتماعی و فرهنگی، امور عام المنفعه



گفتگو

مشارکت‌گرایی و حقوق اقلیت- شهرام خلدی
www.tavaana.org

حقوق شهروندی و هویت

- با توجه به آموزه های دو جلسه ی گذشته:
- آیا به نظر شما تاکید بر هویت به عنوان محور حقوق اقلیتها درست است یا باید هویت های اقلیتی باید تابعی از هویت اکثریت ملی تا از جنگ داخلی بتوان جلوگیری کرد؟
- آیا به جامه ی عمل پوشاندن حقوق اقلیتها باید نخست از طریق فرهنگ سازی صورت پذیر و سپس می باید به قانونگذاری و نهادسازی برای حمایت از حقوق اقلیتها پرداخت و یا برعکس باید از قانونگذاری و نهاد سازی آغاز کرد و فرهنگ سازی را در پناه قانون به انجام رساند؟



مشارکت سیاسی و حقوق شهروندی و حقوق اقلیتها

• با توجه به نمونه های بلژیک و اسپانیا:

• آیا در دوران گذار از دیکتاتوری یا جنگ داخلی به دموکراسی باید به خودگردانی و حقوق اقلیتها الویت داد؟

آ. بله

ب. نه

• یا برعکس می باید در پی برابری و آزادی های بنیادین برای انتخاب نمایندگان در چارچوب یک قانون اساسی اولیه بود و تحقق حقوق خودگردانی و حقوق اقلیتها را باید به دوران پس از گذار و پس از دستیابی به ثبات نسبی سیاسی باید واگذار کرد؟

آ. بله

ب. نه